



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 จำนวน 1,288 คน (ที่มา: กองพลทหารราบที่ 9)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 เนื่องจากทราบจำนวนประชากร ผู้วิจัยจึงสามารถหาขนาดตัวอย่างได้จากการเปิดตารางของ Taro Yamane ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 306 คน

สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) แยกตามหน่วยงานที่สังกัด ทั้งนี้ในแต่ละชั้นภูมิใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random Sampling) รายละเอียด

ตาราง 1 ขนาดประชากรและขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

หน่วยงานที่สังกัด	ขนาดประชากร	ขนาดตัวอย่าง
ร้อย.บก.กรม สน.พล.ร.9	228	54
ร้อย.สปร.กรม สน.พล.ร.9	129	31
พัน.ชปร.กรม สน.พล.ร.9	420	100
พัน.สร.กรม สน.พล.ร.9	255	60
พัน.ขส.กรม สน.พล.ร.9	231	55
สง.สล.กรม สน.พล.ร.9	25	6
รวม	1,288	306

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ระดับยศ และหน่วยงานที่สังกัด ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเป็นคำถามวัดระดับความเข้าใจ จำนวน 42 ข้อ โดยแบ่งเป็น

- ด้านการรับรู้ในเนื้อหาสาระ มีคำถามทั้งสิ้น 10 ข้อ
- ด้านความเข้าใจในเนื้อหาสาระ มีคำถามทั้งสิ้น 12 ข้อ
- ด้านการนำมาใช้ประโยชน์ มีคำถามทั้งสิ้น 10 ข้อ
- ด้านการนำมาปรับใช้ มีคำถามทั้งสิ้น 6 ข้อ
- ด้านการขยายองค์ความรู้ มีคำถามทั้งสิ้น 4 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามในส่วนที่ 2 ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถาม ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	1

หมายเหตุ: ข้อคำถามทั้งหมดเป็นเชิงบวก

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว ได้แบ่งเกณฑ์ค่าเฉลี่ยระดับตัวแปรต่าง ๆ ออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981, 78) ดังต่อไปนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามคำศัพท์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม

สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ระดับยศ และหน่วยงานที่สังกัด มากำหนดเป็นตัวแปรต้น (Independent Variable) และระดับความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีผลต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากำหนดเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น

2. กำหนดการสังเคราะห์ทฤษฎีด้านทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจ เศรษฐกิจพอเพียงและการนำไปปฏิบัติออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับ จำนวน 42 ข้อ

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \sum R / N$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยที่ ค่า +1 หมายความว่า ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้นข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว

3.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรม Statistical package for the social science (SPSS) for Windows โดยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ที่ได้จากข้อคำถามในภาพรวมทั้งฉบับและแยกในรายด้านมีค่ามากกว่า 0.7 ซึ่งถือว่ามากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม
- 2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 306 ชุด
- 3) ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล หากมีข้อบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มให้ครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
- 2) นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ Statistical package Of Social Science (SPSS) for Windows เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บ และคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้ มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยแยกสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive statistics)

- 1) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับยศ และหน่วยงานที่สังกัด
- 2) ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ระดับความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สถิติอ้างอิง (Inferential statistics)

เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD